

9. ♀. ad. Wassenaar, 15 December. Overblijfselen van aardwormen en eenig gras.
10. ♂. ad. Wouw, 23 December. Krop ledig; in de maag eenig gras en plantenvezels.

Archibuteo lagopus (Brünn.) Ruigpootbuiserz.

1. ♀. juv. Katwijk, begin December. Een wild konijn.
2. ♀. juv. Wassenaar, 17 December. Als bij n°. 1.

Syrnium aluco (L.) Boschuil.

1. ♂. juv. Alblasserdam, 4 Juni. Krop en maag ledig.

Strix flammea (L.) Kerkuil.

De heer ter Meer ontving in Juni een aantal ballen, welke te Voorschoten waren gevonden bij een nest van dezen uil, in 't welk zich jongen bevonden. Bij onderzoek bleken sommige dezer ballen gevormd te zijn uit haar, andere weder uit vederen.

In eerstgenoemde werden overblijfselen gevonden van de volgende zoogdieren: van *Mus decumanus*

(bruine rat) beenderen en een staart; van *Arvicola amphibius* (waterrat) jong, een schedel; van *Arv. arvalis* (veldmuis) vele schedels; van *Sorex fodiens* (waterspitsmuis) zeer vele schedels, en van *Vespertilio serotinus* (grootte vledermuis) een schedel.

Van vogels ontdekte de heer ter Meer een aantal schedels van *Ligurinus chloris* (Groenling) met eenige pooten en borstbeenderen, benevens een schedel en pooten van een jonge *Sturnus vulgaris* (Spreeuw).

Later ontving genoemde heer nog eenige ballen van dezelfde localiteit waarin hij overblijfselen aantrof van *Arvicola amphibius* en van *Mus musculus* (gewone huismuis), alsmede schedels, pooten, staarten vleugelvederen van *Hirundo rustica* (Boerenzwaluw).

In het uilennest, dat in een holle beuk lag, werden ook nog gevonden complete exemplaren van *Arvicola arvalis* en van *Passer domesticus* (Huismusch).

MR. R. BN. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

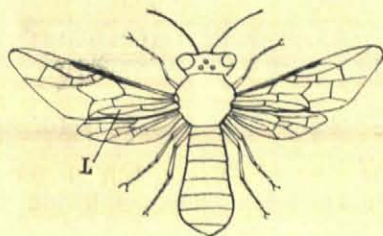
Doorn, 14 Januari 1901.

De Graafwespen, Wespen en Bijen van Nederland.

(Vervolg van blz. 224).

De volgende tabel bevat alle geslachten, die in „De Nederlandsche Insecten” van Dr. J. Th. Oudemans als inlandsch vermeld worden en door den vriendelijken steun van den heer Oudemans zelf, ben ik in staat geweest van bijna alle een afbeelding te maken, hetzij van 't geheele insect, hetzij van een kenmerkend lichaamsdeel. De enkele, waarvan die ontbreken, zijn of zeer gemakkelijk kenbaar of uiterst zeldzaam.

Bladwesp. L. Lancetcel.

Beginners zullen in den aanvang nog wel eens probeeren met deze tabel een insect te determineeren, dat noch een graafwesp of plooiwesp, noch een bij is. Dan komen ze natuurlijk niet uit, en dan hebben ze waarschijnlijk een bladwesp of een sluipwesp in handen. Nu is een sluipwesp dadelijk daaraan te kennen, dat hij dunne draadvormige sprietten heeft van meer dan dertien geledingen, terwijl bij de bladwespen de verbinding tusschen borststuk en achterlijf even breed is als 't achterlijf zelf en niet uiterst dun, zooals bij mijn vrienden de angeldragers. Ten overvloede heb ik er nog een geteekend, waaraan ook te zien is, dat bladwespen een veel meer ontwikkeld aderstelsel hebben.

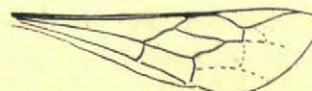
Volgens afspraak zal ik over een jaar tabellen gaan geven voor het determineeren der soorten van één of meer van de groote geslachten met de kleinere, die er bij passen. Ik denk te beginnen met *Bombus*, *Psithyrus* en *Podalirius* en *Melecta*, en zal zeer dankbaar zijn voor toezending

van voorwerpen, tot deze geslachten behoorend, met opgaaf van yangtijd en vindplaats. Ook behoef ik niet te zeggen, dat ik zeer gaarne iedere vraag omtrent bijen of wespen zal trachten te beantwoorden. Zeer gaarne zullen we ook voorstellen vernemen voor Nederlandsche namen voor onze bijen en wespen, want de meeste hebben nog niet anders dan hun Latijnschen naam.

- 1 a. De huid (niet het haar) van 't achterlijf is zwart met geel, wit of rood of heelemaal rood 20
- b. De huid is effen zwart of bruinzwart, een enkele maal blauw, al of niet bezet met verschillend gekleurde haartjes 2
- 2 a. Kop of borststuk, meestal ook achterlijf en pooten dicht behaard, zoo dicht, dat op sommige gedeelten de huid zelve bijna niet te zien is 54
- b. Lichaam en pooten slechts weinig of in 't geheel niet behaard 3
- 3 a. Voorvleugels met één cubitaalcel 4
- b. Voorvleugels met twee cubitaalcellen 5
- c. Voorvleugels met drie cubitaalcellen 13
- 4 a. Oogen langwerpig rond, aan de binnenzijde met een inham; er zijn eigenlijk twee cubitaalcellen, maar sommige aderen zijn zeer onduidelijk. . *Trypoxylon*.

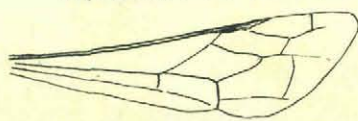

3 soorten 6—12 mM., nestelen in riet en braamstengels, vangen spinnen.

Trypoxylon; kop en voorvleugel.

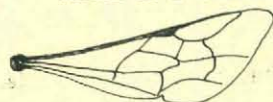
- b. Oogen bolvormig driehoekig; er is werkelijk maar één

cubitaalcel *Crabro*.17 soorten, 6—25 mM.,
nestelen in houtwerk en in den
grond, vangen bladluizen,
spinnen en vliegen.*Crabro*.

- 5 a. Er lijkt op 't eerste gezicht maar één cubitaalcel te
wezen, doordat sommige aderen glashelder zijn. Zie 4a.
b. Alle aderen zijn even duidelijk 6
6 a. Er is maar één teruglopende ader *Stigmus*.
4—6 mM. vangt bladluizen, nestelt in den grond.
b. Er zijn twee teruglopende aderen 7
7 a. 't Aangezicht is versierd met gele vlekken. *Prosopis*.

9 soorten, 4—8 mM. nestelen in den grond, voeden
hun jongen voornamelijk met honig.Kop van *Prosopis*.

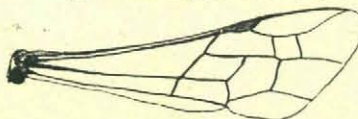
- b. Geen gele vlekken in 't aangezicht 8
8 a. De teruglopende aderen komen juist uit in de beide
uiteinden van de tweede cubitaalcel, de tweede zelfs
buiten de 2^e cubitaalcel *Stelis*.

3 soorten, 6—9 mM. Parasietbijen,
parasiteeren op *Anthidium*,
Osmia en *Megachile**Stelis*.

- b. De teruglopende aderen komen anders uit 9
9 a. Achterste schenen ongespoord *Passaloecus*.
4 soorten, 5—7 mM. vangen bladluizen.
b. Achterschenen gespoord 10
10a. Achterlijf duidelijk gesteeld, de steel wel zoo lang als
de tweede achterlijfsring 11
b. Er is geen duidelijke steel aan 't achterlijf, al is de
eerste achterlijfsring aan de voorzijde ook zeer ver-
smald 12
11a. Tweede cubitaalcel aan de voorzijde veel smaller dan
aan den achterkant *Diodontus*.

2 soorten, 4—9 mM. nestelen in
den grond.*Diodontus*, links: kop.

- b. Tweede cubitaalcel aan de voorzijde even breed als
aan den achterkant *Pemphredon*.

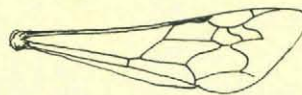
5 soorten, 6—12 mM. vangen
bladluizen, nestelen in ver-
molmd hout, riet en
braamstengels.*Pemphredon*.

- 12a. Achterpooten meer dan tweemaal zoo lang als het
achterlijf *Pompilus* (zie 17a).
b. Achterpooten weinig of niet langer dan 't achter-
lijf *Tiphia*.

Tiphia.

- 13a. Lichaam glimmend metaalblauw *Ceratina cyanea*.
6—7 mM., nestelt in braamstengels.

- b. Lichaam zwart 14
14a. Beide teruglopende aderen komen uit in de tweede
cubitaalcel 15
b. De teruglopende aderen komen niet beide in de tweede
cubitaalcel uit 16
15a. De radiaalcel heeft een aanhangsel, achterlijf ongesteeld,
de teruglopende aderen komen uit dicht bij 't midden
van de tweede cubitaalcel *Tachysphex*.

3 soorten, 8—10 mM., vangen
sprinkhanen, nestelen in den grond.*Tachysphex*.

- b. Radiaalcel zonder aanhangsel, achterlijf gesteeld, de
teruglopende aderen komen uit dicht bij de uiteinden
van de 2^e cubitaalcel *Mimesa*.

6 soorten, 7—12 mM., vangen
bladluizen, nestelen in riet en braam-
stengels.*Mimesa*.

- 16a. De dijen en schenen der achterpooten zijn langs hun
rand met stekels en stijve haren bezet 17
b. Dijen en schenen der achterpooten kaal of zachtharig 18
17a. Kruin glad *Pompilus*

± 12 soorten, 8—15 mM.
vangen spinnen, nestelen
in den grond.Poot van *Pompilus* (zie ook pag. 114).

- b. Kruin gestippeld *Salix*.
6 soorten, 7—18 mM. vangen spinnen, nestelen in den grond.
18a. Achterlijf duidelijk gesteeld *Psen*.

6—7 mM., vangt bladluizen, nestelt
in den grond.*Psen*.

- b. Achterlijf niet duidelijk gesteeld 19
19a. Voorhoofd met een uitsteeksel over de voelerwortels
heen *Dolichurus*.
b. Geen uitsteeksel aan 't voorhoofd, vleugels gevlekt of
gestreept *Agania*.

2 soorten, 6—10 mM., vangen spin-
nen, nestelen in den grond.*Agania*.

- c. Id. vleugels van een tint. *Pseudagenia carbonaria*.
7—9 mM. vangt spinnen, nestelt in den grond.
20a. De huid van het achterlijf is zwart met geel of wit
(zonder rood) of ook wel rood met geel (zonder
zwart) 21
b. De huid is zwart (of bruin) met rood, of heelemaal
rood 39
21a. Er is maar één cubitaalcel 22
b. Er zijn twee cubitaalcellen 23
c. Er zijn drie cubitaalcellen 25
d. Er zijn vier cubitaalcellen *Sapyga*.
2 soorten, 9—12 mM., vangt rupsen, nestelt in riet of dor hout.
22a. Borststuk aan de achterzijde met een doornachtig
uitsteeksel *Oxybelus*.

4 soorten, 6—10 mM., vangen vliegen,
nestelen in den grond.*Oxybelus*.

b. Borststuk ongedoornd *Crabro* (zie 4b).

17 soorten, 6—20 mM., vangen bladluizen, spinnen of vliegen, nestelen in houtwerk of in den grond.

23a. Het achterlijf is bezet met een dubbele rij stippen. 24
b. Het achterlijf is bijna geheel geel met bruin. *Dinetus pictus*.

8 mM., leefwijze weinig bekend.

Dinetus pictus.

c. Slechts hier en daar kleine gele stipjes, *Prosopis* (zie 8a).

d. Een paar witte streepjes aan 't eind van 't achterlijf
Macropis (zie 59a).

24a. Teekening geel. *Anthidium*.

3 soorten, 6—16 mM., bouwen cellen van wol of hars.

b. Teekening wit *Stelis* (zie 9a).

25a. De vleugels zijn in rust in de lengte saamgevouwen, als ze uitgespannen zijn, is de vouw nog te zien, oogen aan de binnenzij uitgerand 26

b. Vleugels nooit saamgevouwen, oogen gewoon 30

26a. De eerste achterlijfsring is veel smaller dan de volgende 27

b. Eerste achterlijfsring weinig of niet smaller dan de volgende 28

27a. Achterkant van 't borststuk met gele teekening
Eumenes.

2 soorten, 15—22 mM., maken nestjes van leem, vangen rupsjes.

Gesteeld achterlijf van *Eumenes*.

b. Achterkant van 't borststuk geheel zwart

Discoelius zonale.

16—22 mM.

28a. Eerste achterlijfsring naar den kant van 't borststuk plat. *Vespa* (Wesp).

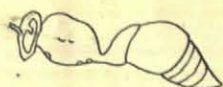

8 soorten, 12—30 mM., bouwen veelcellige nesten van papier, vangen allerlei insecten.

Profil van *Vespa*.

b. Eerste achterlijfsring niet afgeplat. 29

29a. Zuigwerktuig korter dan de kop. *Odynerus*.

22 soorten, 8—15 mM., bouwen nestjes van leem, vangen rupsen en keverlarven.

Profil van *Odynerus*.

b. Zuigwerktuig langer dan de kop. *Pterochilus phaleratus*.

9—10 mM.

Pterochilus.

30a. Middelste cubitaalcel gesteeld. 31

b. Middelste cubitaalcel ongesteeld. 32

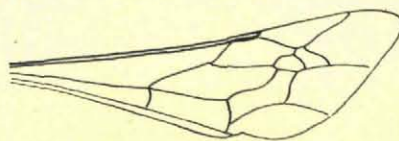
31a. 't Achterlijf is bij iedere geleiding ingesnoerd. *Cerceris*.

Cerceris.

b. Achterlijf zonder insnoeringen, twee dorens achter op 't borststuk, de teruglopende aderen komen beide

uit in de tweede cubitaalcel *Nysson*

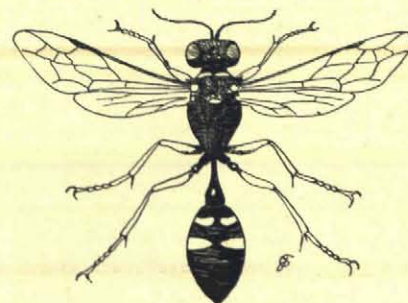
4 soorten, 7—12 mM., leefwijze weinig bekend.

Nysson.

32a. Teekening wit of geelwit. 33

b. Teekening geel. 34

33a. Pooten geel of oranje, eerste achterlijfsring veel smaller dan de tweede (vormt een steel). . . . *Mellinus*.

Mellinus.

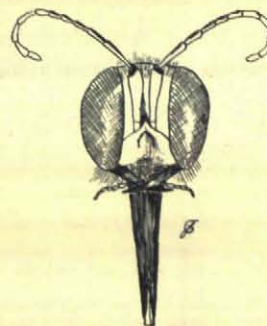
2 soorten, 8—16 mM., nestelen in den grond, vangen vliegen.

b. Pooten oranje, eerste achterlijfsring niet smaller dan de tweede *Epeolus variegata* (zie 70a).

c. Pooten zwart. *Pompilus* (zie 17a).

34a. Groote wesp met spitsen gelen of bruinen snuit zoo lang als de kop en een dubbele rij van gele halve-maantvormige figuren op het achterlijf

Bembex rostrata (Snuitwesp).

Kop van *Bembex rostrata*.

15—17 mM. nestelt in den grond, vangt vliegen

b. Geen groote gele snuit. 35

35a. Het zwart op de rugzijde vormt driehoekige figuren en ontbreekt soms bijna geheel

Philanthus triangulum. (Bijenwolf).

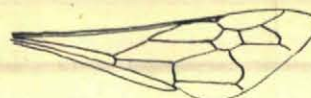

Philanthus triangulum.

10—15 mM., nestelt in den grond, vangt verschillende bijen, vooral honingbijen.

b. Geen driehoekige figuren 36

36a. Beide teruglopende aderen komen uit in de tweede cubitaalcel. *Gorytes*.

Gorytes.

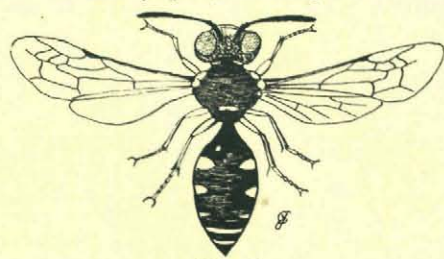
± 6 soorten, 8—16 mM., leefwijze weinig bekend.

b. Slechts één teruglopende ader komt uit in de tweede cubitaalcel of geen van beide 37

37a. Eerste achterlijfsring veel smaller dan de tweede
Mellinus (zie 33a).

b. Eerste achterlijfsring geleidelijk aan de tweede aansluitend 38

38a. Achterlijf plat, eivormig *Nomada*. (Wesp-bij).

Nomada.

± 25 soorten, 4—15
mM. parasiteeren op
andere bijensoorten.

b. Achterlijf even hoog als breed *Ceropales*.

Ceropales.

2 soorten, 6—10 mM. nestelt in den grond,
vangt spinnen.

39a. Vier cubitaalcellen *Sapyga* (zie 21d).

b. Twee cubitaalcellen 40

c. Drie cubitaalcellen 41

40a. Witte vlekken op de beide laatste achterlijfsgeledingen *Ammobates*.

10 mM.

b. Witte vlekken in 't gelaat. *Prosopis variegata* (zie 7a).

c. Nergens witte vlekken *Dinetus* (zie 23a).

41a. Het geheele achterlijf is rood 42

b. Er zijn ook zwarte geledingen aan 't achterlijf. . . 43

42a. Tong lang, tusschen de sprietten een knobbelkje, lip geel, 't diertje is kleiner dan 1 cM. *Nomada* (zie 38a).

b. Tong kort, lip zwart, 't diertje is grooter dan 1 cM.

Sphecodes fuscipennis (zie 47a).

43a. Achterlijf met een dunnen zwarten steel 44

b. Achterlijf niet- of zeer kort gesteeld. 45

44a. Insecten langer dan 1½ cM. *Ammophila*.

zie pag. 115 en 116

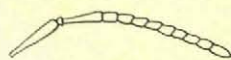
3 soorten, 15—22 mM., nestelen in den grond, vangen
spinnen en rupsen.

b. Insecten niet langer dan 1 cM. *Mimesa* (zie 14b).

45a. Eerste geleding van 't achterlijf zwart. 46

b. Eerste geleding van 't achterlijf, meestal ook een of
meer van de volgende, rood. 48

46a. Derde sprietlid tweemaal zoo lang als 't vierde *Anthrena*.

Anthrena.

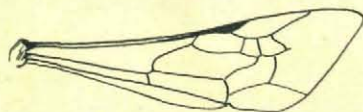
50 soorten, 6—22 mM., nestelen in den
grond.

b. Derde sprietlid ongeveer even lang als 't vierde. . 47

47a. Borststuk bijna kaal *Sphecodes*.

12 soorten, 5—15 mM., nestelen in den grond of gebruiken
misschien de nesten van andere bijensoorten.

b. Borststuk vrij dicht behaard *Halictus*.

Halictus.

31 soorten, 5—20 mM.,
nestelen in den grond.

48a. Beide teruglopende aderen komen uit in de tweede
cubitaalcel 49

b. Slechts één teruglopende ader komt in de tweede
cubitaalcel uit 50

49a. De radiaalcel heeft een aanhangsel. *Tachytes* (zie 15a).

b. Radiaalcel zonder aanhangsel. *Gorytes* (zie 36a).

50a. De radiaalcel heeft een aanhangsel. *Astatus*.

2 soorten, 7—12 mM., nestelen in den grond,
leefwijze nog weinig bekend.

b. Radiaalcel zonder aanhangsel. 51

51a. Het diertje heeft een halfcirkelvormige gele halskraag.

Ceropales (zie 38b).

b. Geen halfcirkelvormige halskraag. 52

52a. Eerste cubitaalcel en eerste schijfcel, ongeveer gelijk
van vorm en grootte zie 17

b. Deze cellen verschillen duidelijk 53

53a. Voelsprietten bruin of geel *Nomada* (zie 38a).

b. Voelsprietten zwart *Sphecodes* (zie 49a).

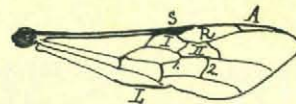
54a. Er zijn twee cubitaalcellen 55

b. Er zijn drie cubitaalcellen. 65

55a. Lichaam geheel zwart 56

b. Er komen op borststuk en achterlijf ook andere kleu-
ren voor 59

56a. Radiaalcel met een aanhangsel *Panurgus*.

Panurgus.

2 soorten, 7—11 mM., nestelen
in den grond.

b. Radiaalcel zonder aanhangsel. 57

57a. De tweede teruglopende ader komt buiten de 2^e cubi-
taalcel uit *Stelis* (zie 8a).

b. De tweede teruglopende ader komt binnen de 2^e cubi-
taalcel uit. 58

58a. Onderste worteldwarsader afgebroken. *Halictoides*.

b. Onderste worteldwarsader gewoon *Dufourea*.

2 soorten 6—9 mM., leefwijze
weinig bekend

Dufourea. O.W.D. Onderste worteldwarsader.

59a. Achterpooten zeer dik, vooral de scheen en de meta-
tarsus, kort behaard, achterlijf glimmend zwart met
een paar witte streepjes. *Macropis labiata*.

Macropis labiata.

1 soort, 9 mM., leefwijze nog
weinig bekend.

b. Achterpooten met lange gele haren of voelsprietten
langer dan 't lichaam. 60

c. Achterpooten niet buitengewoon dik, kort behaard,
sprietten altijd korter dan 't lichaam. 61

60a. Eerste cubitaalcel kleiner dan de 2^e. *Eucera longicornis*.

Eucera longicornis.

1 soort, 15—16 mM.,
nestelt in den grond.

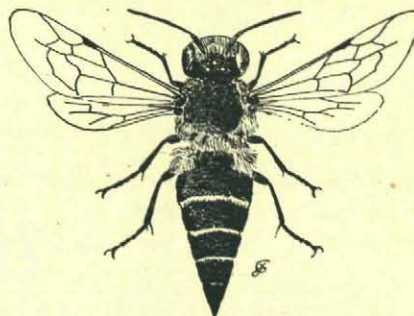
b. Cubitaalcellen gelijk van grootte of de eerste is het
grootst *Dasypoda hirtipes*

Dasypoda hirtipes.

1 soort, 12—16 mM., nestelt
in den grond.

61a. Achter op 't borststuk zijn tandvormige uitsteeksels
achterlijf driehoekig van vorm *Coelioxys*

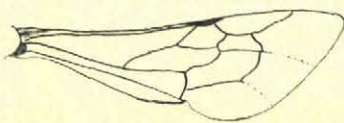
Coelioxys.

8 soorten, 10—15 mM.
parasiteeren op
Megachile.

b. Geen tandjes aan 't borststuk, lichaam niet driehoekig 6

62a. De tweede teruglopende ader komt uit juist in 't ein

van de tweede cubitaalcel . . . *Trachusa serratulae*.

1 soort, 10—12 mM., nestelt in den grond.

Trachusa serratulae.

b. De teruglopende ader komt uit even voor het eind van de tweede cubitaalcel. 63
63a. Borststuk weinig behaard, langwerpig *Eriades*.

4 soorten, 6—10 mM., nestelen in de grond.

Eriades.

b. Borststuk vooral aan de kanten dicht behaard, bijna vierkant 64
64a. Achterlijf bij elke geleding min of meer ingesnoerd *Megachile* (*Bchangersbij*).

8 soorten, 5—16 mM., bouwen hun cellen van uitgeknipte boombladeren.

b. Achterlijf zonder insnoeringen . . . *Osmia* (*Metselbij*).

11 soorten, 7—12 mM., nestelen in riet, slakkenhuisje, holten, bouwen hun cellen van klei en leem.

Megachile en *Osmia*.

65a. De drie cubitaalcellen zijn ongeveer even groot . . . 66
b. De eerste cubitaalcel is bijna zoo groot als de beide andere te zamen 69
66a. Schenen aan de buitenzijde dicht behaard. 67
b. Schenen weinig of alleen aan de kanten behaard en glimmende 68
67a. Mannetjes met wit aangezicht, beharing der achterschenen bij de wijfjes wit, geel of oranje. *Podalirius*.

6 soorten, 9—16 mM., graven in leemwanden of in den grond.

Podalirius.

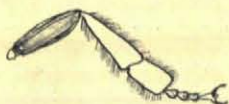
b. Mannetjes niet met wit aangezicht, wijfjes met zwart behaarde achterschenen. *Psithyrus* (*Koekoekshommel*).

5 soorten, 15—22 mM., parasiteeren bij hommels.

Psithyrus.

68a. Schenen ongespoord. *Apis mellifera* (*Honigbij*).

1 soort, 12—17 mM., leeft in staten en korven.

Apis mellifera.

b. Schenen gespoord, weinig behaard, gewelfd, dof glanzend. Mannetjes van *Psithyrus* (zie 69b).
c. Schenen gespoord, vooral aan de randen behaard, plat en glimmend *Bombus* (*Hommel*).

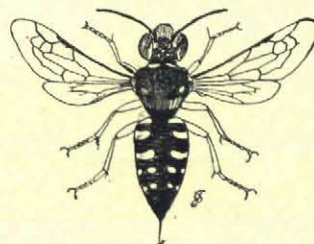

17 soorten, 10—22 mM., leven in staten en nesten op en in den grond.

Bombus.

69a. Achterlijf versierd met alleenstaande vierkante witte vlekken 70

b. Geen afzonderlijke witte vlekken op 't achterlijf. . 71
70a. Pooten oranje *Epeolus variegatus*.

5—10 mM., parasiteert op *Colletes*.

Epeolus.

b. Pooten wit met zwart *Melecta* (*Rouwby*).

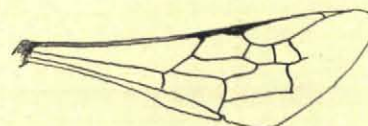

2 soorten, 13 mM., parasiteert bij *Podalirius*.

Melecta.

71a. Tweede cubitaalcel kleiner dan de derde. 72

b. Tweede cubitaalcel ongeveer even groot als de derde. *Colletes*.

6 soorten, 8—15 mM., nestelen in den grond, bekleeden hun cellen aan de binnenzijde met een fijn zijdeachtig spinsel.

Colletes.

72a. De eerste teruglopende ader treft de 2e cubitaalcel nabij 't midden 73

b. De eerste teruglopende ader treft de tweede cubitaalcel bijna aan diens eind *Halictus* (zie 47b).

31 soorten, 5—22 mM., graven in den grond en in mergel- of leemwanden.

73a. Derde sprietlid veel langer dan 't vierde, laatste sprietlid gewoon. *Anthrena* (zie 46a).

± 50 soorten, 6—22 mM., graven in den grond.

b. Derde sprietlid niet veel langer dan 't vierde, laatste sprietlid schuin afgeknot. *Melitta*.

2 soorten, 12—18 mM., nestelen in den grond.

Melitta.

Melitta.

Rangschikking der geslachten; met de families, waartoe ze behooren.

Fam. Sapygidae: Sapyga.

Fam. Scolidae: Tiphia.

Fam. Pompilidae: Pseudagenia, Salix, Pompilus, Agenia en Ceropales.

Fam. Crabronidae: Psen, Mimesa, Pemphredon, Stigmus, Diodontus, Passaloecus, Dolichurus, Ammophila, Cerceris, Philanthus, Bembex, Gorytes, Mellinus, Nysson, Crabro, Oxybelus, Astata, Dinetus, Tachysphex, Trypoxylon.

Fam. Vespidae: Discoelius, Eumenes, Odynerus, Pterochilus, Vespa.

Fam. Apidae: Sphecodes, Prosopis, Colletes, Halictus, Anthrena, Dufourea, Halictoides, Panurgus, Dasypoda, Melitta, Macropis, Ceratina, Eucera, Podalirius, Melecta, Epeolus, Nomada, Eriades, Osmia, Megachile, Trachusa, Anthidium, Stelis, Coelioxys, Ammobates, Bombus, Psithyrus, Apis.

De vier eerstgenoemde families zijn graafwespen, de vijfde bevat de plooiwespen (waartoe ook de „gewone” wespen behooren), de zesde bevat de bijen.

JAC. P. THIJSSSE.